

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

**Gemensamt yttrande 2/2021 från
Europeiska dataskyddsstyrelsen
och Europeiska
datatillsynsmannen om
Europeiska kommissionens
genomförandebeslut om
standardavtalsklausuler för
överföring av personuppgifter till
tredjeland**

**Frågor som avses i artikel 46.2 c i förordning
(EU) 2016/679**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	BAKGRUND.....	4
2	ALLMÄNT RESONEMANG KRING UTKASTET TILL BESLUT OCH UTKASTETTILL STANDARDAVTALSCLAUSULER	6
2.1	Det gemensamma yttrandets disposition och metod	6
2.2	Allmän presentation av utkastet till beslut och utkastet till standardavtalsklausuler och förhållandet till Europeiska dataskyddsstyrelsens rekommendationer om ytterligare åtgärder	7
3	ANALYS AV UTKASTET TILL BESLUT.....	8
3.1	Hänvisningar till dataskyddsförordningen (skäl 8).....	8
3.2	Tillämpningsområdet för utkastet till beslut och begreppet överföring (artikel 1.1)	9
4	ANALYS AV UTKASTET TILL STANDARDAVTALSCLAUSULER	9
4.1	Allmän kommentar till utkastet till standardavtalsklausuler.....	9
4.2	Avsnitt I	10
4.2.1	Klausul 1 - Syfte och tillämpningsområde.....	10
4.2.2	Klausul 2 - Tredjepartsberättigande	10
4.2.3	Klausul 6 - Dockningsklausul	12
4.3	Avsnitt II - Parternas skyldigheter	13
4.3.1	Klausul 1 - Dataskyddsåtgärder – modul ett (överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsansvarig).....	13
4.3.2	Klausul 1 - Dataskyddsåtgärder – modul två (överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsbiträde)	15
4.3.3	Klausul 1 - Dataskyddsåtgärder – modul tre (överföring från personuppgiftsbiträde till personuppgiftsbiträde)	17
4.3.4	Klausul 1 - Dataskyddsåtgärder – modul fyra (överföring från personuppgiftsbiträde till personuppgiftsansvarig).....	18
4.3.5	Övergripande anmärkningar - klausul 2 (Lokal lagstiftning som påverkar efterlevnaden av klausulerna) och klausul 3 (Uppgiftsinförarens skyldigheter vid staters begäran om åtkomst) 19	
4.3.6	Klausul 2 – Lokal lagstiftning som påverkar efterlevnaden av klausulerna	21
4.3.7	Klausul 3 – Uppgiftsinförarens skyldigheter vid staters begäran om åtkomst	23
4.3.8	Klausul 5 - Registrerades rättigheter – modul ett (överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsansvarig).....	24
4.3.9	Klausul 5 - Registrerades rättigheter – modul två (överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsbiträde) och modul tre (överföring från personuppgiftsbiträde till personuppgiftsbiträde)	25
4.3.10	Klausul 5 - Registrerades rättigheter – modul fyra (överföring från personuppgiftsbiträde till personuppgiftsansvarig).....	26
4.3.11	Klausul 6 - Rätt till prövning	26

4.3.12	Klausul 7 - Ansvar - modul ett (överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsansvarig) och modul fyra (överföring från personuppgiftsbiträde till personuppgiftsansvarig).....	27
4.3.13	Klausul 7 - Ansvar - modul två (överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsbiträde) och modul tre (överföring från personuppgiftsbiträde till personuppgiftsbiträde)	27
4.3.14	Klausul 9 - Tillsyn.....	28
4.4	Avsnitt III - Slutbestämmelser.....	28
4.4.1	Klausul 1 - Bristande efterlevnad av klausulerna samt uppsägning	28
4.5	Bilagor	28

Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen har antagit detta gemensamma yttrande

med beaktande av artikel 42.2 i förordning 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG,

med beaktande av EES-avtalet, särskilt bilaga XI och protokoll 37, i ändrad lydelse enligt gemensamma EES-kommitténs beslut nr 154/2018 av den 6 juli 2018¹,

HÄRIGENOM FRAMFÖRS FÖLJANDE.

1 BAKGRUND

1. I enlighet med artikel 44 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG² (nedan kallad **dataskyddsförordningen**) får överföring av personuppgifter som är under behandling eller är avsedda att behandlas efter det att de överförs till ett tredjeland eller en internationell organisation bara ske under förutsättning att den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet uppfyller villkoren i kapitel V i dataskyddsförordningen, inklusive för vidare överföring av personuppgifter från tredjelandet eller den internationella organisationen till ett annat tredjeland eller en annan internationell organisation. Om beslut om adekvat skyddsnivå saknas, bör all eventuell överföring grundas på lämpliga skyddsåtgärder i enlighet med artikel 46 i dataskyddsförordningen.
2. Standardklausuler om dataskydd antas av Europeiska kommissionen (nedan kallad **kommissionen**) i enlighet med det prövningsförfarande som avses i artikel 93.2 i dataskyddsförordningen och är en sådan lämplig dataskyddsåtgärd som avses i artikel 46 i dataskyddsförordningen.
3. För att vara giltiga måste standardklausulerna innehålla effektiva mekanismer som i praktiken gör det möjligt att säkerställa att den skyddsnivå som krävs enligt unionsrätten iaktas och att överföringar av personuppgifter med stöd av sådana dataskyddsbestämmelser avbryts eller förbjuds om dessa bestämmelser åsidosätts eller är omöjliga att iaktta.³

---

¹ Hänvisningar till "medlemsstater" i detta yttrande ska förstås som hänvisningar till "medlemsstater i EES".

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning). EUT L 119, 4.5.2016, s. 1.

³ Domstolens dom (stora avdelningen) av den 16 juli 2020 i mål C-311/18, Data Protection Commissioner mot Facebook Ireland Limited and Maximillian Schrems, punkt 137.

4. Den 15 juni 2001 antog kommissionen beslut 2001/497/EG om standardavtalsklausuler för överföring av personuppgifter till tredje land enligt direktiv 95/46/EG⁴, ändrat genom kommissionens genomförandebeslut (EU) 2016/2297 av den 16 december 2016⁵ (nedan kallat **standardklausulerna från år 2001**), som kompletteras av kommissionens beslut av den 27 december 2004⁶ (nedan kallat **standardklausulerna från år 2004**).
5. Den 5 februari 2010 antog kommissionen beslut 2010/87/EU om standardavtalsklausuler för överföring av personuppgifter till registerförare etablerade i tredjeland i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG⁷, senare ändrat genom kommissionens genomförandebeslut (EU) 2016/2297 av den 16 december 2016⁸ (nedan kallat **standardklausulerna från år 2010**).
6. Den 16 juli 2020 uttalade Europeiska unionens domstol att det vid prövningen av standardklausulerna från år 2010 mot bakgrund av artiklarna 7, 8 och 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna inte framkommit någon omständighet som påverkar beslutets giltighet (**Schrems II-målet**)⁹.
7. I samma ärende förtydligade domstolen även användningen av standardklausuler. I synnerhet har Europeiska unionens domstol fastställt att personer vars personuppgifter överförs till ett tredjeland med stöd av standardiserade dataskyddsbestämmelser, på samma sätt som vid en överföring med stöd av ett beslut om adekvat skyddsnivå, bör åtnjuta en skyddsnivå som är väsentligen likvärdig med den som garanteras inom unionen.¹⁰
8. Domstolen tillade att det följer ”av den avtalsrättsliga karaktären hos standardiserade dataskyddsbestämmelser att de inte är bindande för offentliga myndigheter i tredjeland [...] vilket innebär att det kan visa sig nödvändigt att komplettera skyddsåtgärderna i dessa standardiserade dataskyddsbestämmelser”.¹¹
9. Den 10 november 2020 antog Europeiska dataskyddsstyrelsen därför rekommendation 1/2020 avseende om ytterligare åtgärder vid överföring för att säkerställa efterlevnaden av EU-bestämmelser

---

⁴ 2001/497/EG: Kommissionens beslut av den 15 juni 2001 om standardavtalsklausuler för överföring av personuppgifter till tredje land enligt direktiv 95/46/EG. EGT L 181, 4.7.2001, s. 19.

⁵ Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2016/2297 av den 16 december 2016 om ändring av beslut 2001/497/EG och 2010/87/EU rörande standardavtalsklausuler för överföring av personuppgifter till tredjeländer och till registerförare etablerade i tredjeländer i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG. EUT L 344, 17.12.2016, s. 100.

⁶ 2004/915/EG: Kommissionens beslut av den 27 december 2004 om ändring av beslut 2001/497/EG om standardavtalsklausuler för överföring av personuppgifter till tredje land. EUT L 385, 29.12.2004, s. 74.

⁷ 2010/87/EU: Kommissionens beslut av den 5 februari 2010 om standardavtalsklausuler för överföring av personuppgifter till registerförare etablerade i tredjeland i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG. EUT L 39, 12.2.2010, s. 5.

⁸ Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2016/2297 av den 16 december 2016 om ändring av beslut 2001/497/EG och 2010/87/EU rörande standardavtalsklausuler för överföring av personuppgifter till tredjeländer och till registerförare etablerade i tredjeländer i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG. EUT L 344, 17.12.2016, s. 100.

⁹ Domstolens dom (stora avdelningen) av den 16 juli 2020 i mål C-311/18, Data Protection Commissioner mot Facebook Ireland Limited and Maximilian Schrems, punkt 149.

¹⁰ Ibid, punkt 96.

¹¹ Ibid, punkt 132.

om skydd av personuppgifter (nedan kallad **dataskyddsstyrelsens rekommendationer om ytterligare åtgärder**).¹²

10. Den 12 november 2020 offentliggjorde kommissionen följande:
  - Utkast till kommissionens genomförandebeslut om standardavtalsklausuler för överföring av personuppgifter till tredjeland i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 (nedan kallat **utkastet till beslut**).
  - Ett utkast till bilaga till kommissionens genomförandebeslut om standardavtalsklausuler för överföring av personuppgifter till tredjeland i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 (nedan kallat **utkastet till standardklausuler**).
11. Utkastet till beslut är avsett att återkalla standardklausulerna från 2001, 2004 och 2010.
12. Utkastet till standardklausuler kombinerar allmänna klausuler med olika moduler för att det ska kunna anpassas till olika situationer. Utöver de allmänna klausulerna bör personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden välja den modul som är tillämplig bland följande:
  - Modul ett: Överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsansvarig
  - Modul två: Överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsbiträde
  - Modul tre: Överföring från personuppgiftsbiträde till personuppgiftsbiträde
  - Modul fyra: Överföring från personuppgiftsbiträde till personuppgiftsansvarig
13. Den 23 november 2020 begärde kommissionen ett gemensamt yttrande från Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen om utkastet till beslut och utkastet till standardklausuler (nedan kallat **det gemensamma yttrandet**) i enlighet med artikel 42.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter (nedan kallad **personuppgiftsförordningen**).¹³

2 ALLMÄNT RESONEMANG KRING UTKASTET TILL BESLUT OCH UTKASTETTILL STANDARDAVTALSKLAUSULER

2.1 Det gemensamma yttrandets disposition och metod

14. **För det första** omfattar det gemensamma yttrandet för tydlighetens skull i) en huvuddel med allmänna kommentarer från Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen och ii) en bilaga med ytterligare kommentarer av teknisk karaktär direkt om utkastet till standardklausuler,

---

¹² https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/consultation/edpb_recommendations_202001_supplementarymeasures-transfer-tools_en.pdf.

¹³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG. EUT L 295, 21.11.2018, s. 39.

huvudsakligen för att ge exempel på möjliga ändringar. De allmänna kommentarerna och de tekniska kommentarerna är inte rangordnade.

15. **För det andra** läggs de allmänna kommentarerna om utkastet till beslut och utkastet till standardklausuler fram i två separata avsnitt. Vid behov görs korshänvisningar för konsekvensens skull.
16. **För det tredje** görs korshänvisningar för konsekvensens skull vid behov även till det gemensamma yttrandet från Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen om standardavtalsklausuler mellan personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden enligt artikel 28.7 i dataskyddsförordningen och artikel 29.7 i personuppgiftsförordningen.

2.2 Allmän presentation av utkastet till beslut och utkastet till standardavtalsklausuler och förhållandet till Europeiska dataskyddsstyrelsens rekommendationer om ytterligare åtgärder

17. Generellt noterar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen med tillfredsställelse att utkastet till beslut och utkastet till standardklausuler ger de registrerade ett bättre skydd.
18. Med hänvisning till Europeiska dataskyddsstyrelsens bidrag till utvärderingen av dataskyddsförordningen enligt dess artikel 97¹⁴ välkomnar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen det faktum att denna aktualisering av standardavtalsklausulerna syftar till följande:
  - Anpassa standardklausulerna till de nya kraven i dataskyddsförordningen.¹⁵
  - Bättre spegla den breda användningen av nya och mer komplexa behandlingar som ofta involverar flera olika uppgiftsinförare och uppgiftsutförare samt långa och komplexa behandlingskedjor, liksom föränderliga affärsförbindelser. Detta innebär att vidarebehandling och överföringar bör omfattas på ett mer flexibelt sätt, till exempel med avseende på hur många som kan ansluta sig till avtalet.¹⁶
  - Införa särskilda skyddsbestämmelser för att hantera hur lagarna i det mottagande tredjelandet påverkar uppgiftsinförarens efterlevnad av klausulerna, och i synnerhet hanteringen av bindande begäran från myndigheter i tredjeland om att av de överförda personuppgifterna ska lämnas ut.¹⁷
19. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen välkomnar i synnerhet de särskilda bestämmelser som syftar till att komma till rätta med vissa av de huvudproblem som framkom i Schrems II-domen, särskilt följande bestämmelser i utkastet till standardklausuler:
  - Lagstiftningen i tredjeland påverkar efterlevnaden av utkastet till standardklausuler (avsnitt II - klausul 2).

---

¹⁴ https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_contributiongdprevaluation_20200218.pdf.

¹⁵ Utkast till kommissionens genomförandebeslut om standardavtalsklausuler för överföring av personuppgifter till tredjeland i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679. Skäl 6.

¹⁶ Ibid, skäl 6.

¹⁷ Ibid, skäl 18.

- Begäran om åtkomst till uppgiftsinföraren från myndigheter i tredjeland (avsnitt II - klausul 3)
  - Valfri rättslig prövning från fall till fall till förmån för de registrerade (avsnitt II - klausul 6).
20. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen noterar vidare med tillfredsställelse att utkastet till standardklausuler återspeglar flera av de åtgärder som nämndes i dataskyddsstyrelsens rekommendationer om ytterligare åtgärder, även om Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen med avseende på vissa andra efterlyser bättre konsekvens, vilket närmare förklaras i avsnitt 4.3.6 nedan.
21. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen erinrar på denna punkt om att dataskyddsstyrelsens rekommendationer om ytterligare åtgärder även fortsättningsvis kan behöva tillämpas efter det att utkastet till standardklausuler antagits. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen uppmanar särskilt kommissionen att förtydliga att det, trots de nya standardklausulerna, fortfarande kan förekomma situationer där tillfälliga kompletterande åtgärder kan behöva vidtas för att säkerställa en skydds nivå som är väsentligen likvärdig med den som garanteras inom EU för de registrerade. De nya standardklausulerna kommer att behöva användas tillsammans med Europeiska dataskyddsstyrelsens rekommendationer om ytterligare åtgärder. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen uppmanar kommissionen att hänvisa till den slutliga versionen av dataskyddsstyrelsens rekommendationer om ytterligare åtgärder, om den slutliga versionen av rekommendationerna skulle uppdateras före utkastet till beslut och utkastet till standardklausuler.¹⁸

3 ANALYS AV UTKASTET TILL BESLUT

3.1 Hänvisningar till dataskyddsförordningen (skäl 8)

22. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen noterar att skäl 8 i utkastet till beslut lyder som följer:
- ”Standardklausulerna kan även användas för överföring av personuppgifter till en underentreprenör i tredjeland från ett annat personuppgiftsbiträde än en EU-institution eller ett EU-organ enligt artikel 29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725. Detta skulle även säkerställa efterlevnaden med artikel 29.4 i förordningen (EU) 2018/1725 i den mån dessa klausuler anpassas till skyldigheterna rörande uppgiftsskydd enligt avtalet eller en annan rättsakt som ingåtts mellan den personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträdet enligt artikel 29.3 i förordning (EU) 2018/1725. Detta kommer i synnerhet att vara fallet om den personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträdet förlitar sig på standardklausulerna i beslut [...]”*
23. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen inser att kommissionens avsikt är att utkastet till standardklausuler ska omfatta behandling som berör personuppgiftsbiträden och underentreprenörer där den personuppgiftsansvariga är en EU-institution eller något av EU:s organ eller byråer (nedan gemensamt kallade **EU-institutioner**).

---

¹⁸

https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/consultation/edpb_recommendations_202001_supplementarymeasures_restransferstools_en.pdf. Detta dokument lades fram för offentligt samråd fram till den 21 december 2020 och kan fortfarande komma att ändras med utgångspunkt i resultaten av det offentliga samrådet.

24. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser i detta sammanhang att kraven i personuppgiftsförordningen bör återspeglas i hela avtalskedjan när den personuppgiftsansvariga är en EU-insitution. Detta bör förtydligas ytterligare i utkastet till beslut och utkastet till standardklausuler.
25. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen erinrar om att kommissionen alltid har möjligheten att avlägsna hänvisningarna till personuppgiftsförordningen om den beslutar att inte tillämpa utkastet till standardklausuler enligt artikel 46 i dataskyddsförordningen på förbindelserna mellan personuppgiftsbiträden och underentreprenörer vid sådan behandling där den personuppgiftsansvariga är en EU-institution som omfattas av personuppgiftsförordningen.

3.2 Tillämpningsområdet för utkastet till beslut och begreppet överföring (artikel 1.1)

26. **För det första** föreskrivs i artikel 1.1 i utkastet till beslut att:

”Standardklausulerna i bilagan ska anses innebära sådana lämpliga skyddsåtgärder som avses i artikel 46.1 och 46.2 c i förordning (EU) 2016/679 vid överföring av personuppgifter från en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde enligt förordning (EU) 2016/679 (uppgiftsutförare) till en personuppgiftsansvarig eller entreprenör som inte är underställd förordning (EU) 2016/679 (uppgiftsinförare)”.

27. Med tanke på det ovanstående och på rubriken i utkastet till beslut drar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen slutsatsen att utkastet till beslut inte omfattar följande:
- Överföringar till en uppgiftsinförare som befinner sig utanför EES men som är underställd dataskyddsförordningen för viss behandling enligt artikel 3.2 i dataskyddsförordningen .
  - Överföring till internationella organisationer
28. Med hänsyn till detta och för att undanröja alla tvivel rekommenderar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att kommissionen förtydligar att dessa bestämmelser bara gäller den räckvidd som utkastet till beslut och utkastet till standardklausuler har, inte räckvidden på överföringarna i sig.
29. **För det andra** har Europeiska dataskyddsstyrelsen redan i sina riktlinjer om dataskyddsförordningens territoriella räckvidd¹⁹ förtydligat att en personuppgiftsansvarig eller ett personuppgiftsbiträde inte i sig är underställda dataskyddsförordningen, utan enbart viss behandling.
30. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen rekommenderar därför att artikel 1.1 i utkastet till beslut formuleras om.

4 ANALYS AV UTKASTET TILL STANDARDAVTALSCLAUSULER

4.1 Allmän kommentar till utkastet till standardavtalsklausuler

31. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen välkomnar att man infört särskilda moduler för varje överföringsscenario. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska

---

¹⁹https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_guidelines_3_2018_territorial_scope_after_public_consultation_en_1.pdf.

datatillsynsmannen noterar dock att det är oklart om en uppsättning standardklausuler i praktiken kan omfatta flera moduler för att täcka olika situationer, eller om detta kräver att flera uppsättningar av standardklausulerna undertecknas. För att göra standardklausulerna så läsbara och lättanvända som möjligt i praktiken, föreslår Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att Europeiska kommissionen lämnar ytterligare vägledning (t.ex. genom flödesscheman, vanliga frågor etc.). Man bör i synnerhet se till att kombinationen av olika moduler i en och samma uppsättning standardklausuler inte gör parternas roller och ansvarsområden otydliga.

4.2 Avsnitt I

4.2.1 Klausul 1 - Syfte och tillämpningsområde

32. Med avseende på den hänvisning till standardklausulerna i artikel 28.7 i dataskyddsförordningen som görs i klausul 1 c, anser Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att det är viktigt att på ett tidigt stadium i utkastet till beslut förklara hur denna uppsättning av standardklausuler förhåller sig till standardklausulerna enligt artikel 28.7 i dataskyddsförordningen. Man bör förklara för parterna, redan i utkastet till beslut, att parter som vill åberopa standardklausuler såväl enligt artikel 28.7 som artikel 46.2 c i dataskyddsförordningen måste förlita sig på standardklausulerna om överföring. Enligt klausul 1 c i utkastet till standardklausuler får parterna lägga till ytterligare klausuler eller säkerhetsbestämmelser ”om de inte direkt eller indirekt motsäger utkastet till standardklausuler”. För att ge personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden rättssäkerhet skulle Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen välkomna förtydliganden om vilken typ av klausuler som Europeiska kommissionen anser direkt eller indirekt motsäger utkastet till standardklausuler. I ett sådant förtydligande kunde det exempelvis anges att klausuler som strider mot utkastet till standardklausuler är sådana som äventyrar eller undergräver skyldigheterna enligt utkastet till standardklausuler eller förhindrar efterlevnaden av de skyldigheter som följer av utkastet till standardklausuler. Klausuler som ger personuppgiftsbiträden möjlighet att använda uppgifterna för sina egna syften skulle till exempel strida mot personuppgiftsbitrådets skyldighet att behandla personuppgifterna endast för den personuppgiftsansvarigas räkning och för de syften och med de medel denna anvisat.

4.2.2 Klausul 2 - Tredjepartsberättigande

33. I avsnitt I, klausul 2, sägs att ”registrerade får åberopa och verkställa dessa klausuler i egenskap av berättigade tredje parter.” Denna rättighet avser dock endast bestämmelser som inte förtecknas i klausul 2. För att lämna klar och tydlig information till de registrerade om deras rättigheter och till personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden som ska tillämpa klausulerna om tredjepartsberättigande, uppmanar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen Europeiska kommissionen att i klausul 2 förteckna de positiva rättigheter för vilka de registrerade kan begära verkställighet, istället för att förteckna de för vilka verkställighet inte kan begäras.²⁰

---

²⁰ Detta skulle vara bättre anpassat till formuleringarna i kapitel III i dataskyddsförordningen och de standardklausuler som tidigare antagits av Europeiska kommissionen (jfr klausul 3 i standardklausulerna från år 2001, klausul III b i standardklausulerna från år 2004 och klausul 3.1 i standardklausulerna från år 2010).

34. Vad gäller det materiella innehållet noterar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att flera av bestämmelserna i förteckningen i klausul 2 egentligen bör kunna åberopas av de registrerade, och därmed bör strykas ur förteckningen.
35. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser att, på det sätt som för närvarande gäller i de tidigare standardklausuler som antagits av Europeiska kommissionen²¹ och på det sätt som tillsynsmyndigheterna kräver för bindande företagsbestämmelser, bör **avsnitt I klausul 2 (tredjepartsberättigande)** också kunna åberopas av de registrerade.
36. Med avseende på **avsnitt I, klausul 3 (tolkning) och klausul 4 (hierarki)** bör det noteras att om parterna inte efterkommer bestämmelserna om tolkning och dokumenthierarki kan detta påverka de registrerade och deras rättigheter. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser därför att denna klausul bör kunna åberopas av de registrerade.
37. I **avsnitt II, modul två: klausul 1.9 a och modul tre: klausul 1.9 a** förekommer samma krav. De omfattar uppgiftsförarens skyldighet att behandla uppgiftsutförarens frågor (samt frågor från den personuppgiftsansvariga, enligt modul tre). Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser att om dessa två klausuler överträds kan detta påverka de registrerade och deras rättigheter, varför de bör ha möjlighet att begära verkställighet, på samma sätt som för närvarande är möjligt enligt de tidigare standardklausuler som Europeiska kommissionen antagit.²²
38. I avsnitt II, modul tre: klausul 1.1 a hänvisar till uppgiftsutförarens skyldighet att informera uppgiftsföraren om att denne agerar på den personuppgiftsansvarigas instruktioner. Klausul 1.1 b fastställer att uppgiftsföraren är skyldig att behandla personuppgifterna enligt den personuppgiftsansvarigas instruktioner och instruktioner som överlämnats av uppgiftsutföraren, medan klausul 1.1 c avser uppgiftsförarens skyldighet att informera uppgiftsutföraren om dennes instruktioner inte kan följas, vilket uppgiftsutföraren i sin tur är skyldig att anmäla till den personuppgiftsansvariga. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen noterar att en överträdelse av avsnitt II, modul tre, klausul 1.1 a, b och c kan påverka de registrerade och deras rättigheter, varför de bör ha möjlighet att begära verkställighet, på samma sätt som för närvarande är möjligt enligt de tidigare standardklausuler som Europeiska kommissionen antagit.²³
39. I **avsnitt II, modul fyra: klausul 1.1:** Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen noterar att klausul 1.1 a och 1.1 b reglerar uppgiftsförarens skyldighet att behandla uppgifterna enligt uppgiftsförarens instruktioner respektive informera uppgiftsföraren om att det inte går att efterkomma instruktionerna eller om att instruktionerna strider mot unionsrätten eller medlemsstatens lagstiftning om uppgiftsskydd. Klausul 1.1 c omfattar uppgiftsförarens skyldighet att inte vidta åtgärder som förhindrar uppgiftsutföraren från att fullgöra sina skyldigheter enligt dataskyddsförordningen. **Avsnitt II, modul fyra: klausul 1.3** berör parternas möjlighet att styrka att de efterlevt sina åtaganden enligt standardklausulerna.

---

²¹ Jfr klausul 3 i standardklausulerna från år 2001, klausul III b i standardklausulerna från år 2004 och klausul 3 i standardklausulerna från år 2010.

²² Jfr klausul 5 led e i standardklausulerna från år 2010.

²³ Anmärkningen är bara tillämplig på avsnitt II modul tre: klausul 1.1 b (jfr klausul 5 a i standardklausulerna från år 2010) och klausul 1.1 c (jfr klausul 5 b i standardklausulerna från år 2010) i utkastet till standardavtalsklausuler. Det finns ingen motsvarighet till avsnitt II modul tre: klausul 1.1 a i de tidigare standardklausulerna.

40. Eftersom en överträdelse av åtagandena i **avsnitt II, modul fyra, klausul 1.1 a, b och c samt klausul 1.3** kan påverka de registrerade och deras rättigheter bör de ha möjlighet att begära verkställighet av dem.
41. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen noterar att bristande efterlevnad av de åtaganden som åvilar underentreprenörer kan påverka de registrerade och deras rättigheter, varför de registrerade bör få möjlighet att begära verkställighet av **avsnitt II, klausul 4 a, b och c**, på samma sätt som för närvarande är möjligt enligt de tidigare standardklausuler som Europeiska kommissionen antagit.²⁴
42. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen noterar att avsnitt II, klausul 9 b gäller uppgiftsinförarens medgivande till att samarbeta med den behöriga tillsynsmyndigheten. Eftersom en överträdelse av denna skyldighet kan påverka de registrerade och deras rättigheter anser Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att de registrerade bör få möjlighet att begära verkställighet av skyldigheten, på samma sätt som för närvarande är möjligt enligt de tidigare standardklausuler som Europeiska kommissionen antagit²⁵ och enligt bindande företagsbestämmelser²⁶.
43. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen noterar att **sektion III, klausul 1 a** ålägger uppgiftsinföraren en skyldighet att informera uppgiftsutföraren om standardklausulerna inte kan efterlevas, varefter uppgiftsutföraren dels är skyldig att tillfälligt avbryta överföringen (klausul 1 b), vilket i sin tur under vissa förutsättningar kan leda till uppsägning av avtalet (klausul 1 c), dels informera uppgiftsinföraren om vad som händer med uppgifterna efter uppsägningen (klausul 1 d).
44. Eftersom dessa bestämmelser rör situationer där uppgiftsinföraren inte kan efterkomma standardklausulerna och/eller överträder dem, anser Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att en överträdelse av **avsnitt III, klausul 1 a, b, c och d** kan påverka de registrerade och deras rättigheter, varför de bör ha möjlighet att begära verkställighet, på samma sätt som för närvarande är möjligt enligt de tidigare standardklausuler som Europeiska kommissionen antagit²⁷ och enligt bindande företagsbestämmelser²⁸.

4.2.3 Klausul 6 - Dockningsklausul

45. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen välkomnar en dockningsklausul i klausul 6 som ger alla enheter möjlighet att frivilligt ansluta sig till utkastet till standardklausuler och

---

²⁴ Jfr klausul 5 led h, i och j, i standardklausulerna från år 2010.

²⁵ Jfr klausul 5 c i standardklausulerna från år 2001, klausul II e) i standardklausulerna från år 2004 och klausul 8.2 i standardklausulerna från år 2010.

²⁶ Jfr artikel 47.2 led l i dataskyddsförordningen. Se även avsnitt 3.1 i arbetsdokumentets uppställning med inslag och principer från de bindande företagsbestämmelser (WP256 rev.01), som antagits av arbetsgruppen för skydd av enskilda med avseende på behandlingen av personuppgifter och bekräftats av Europeiska dataskyddsstyrelsen, http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=614109; samt avsnitt 3.1 i arbetsdokumentets uppställning med inslag och principer från bindande företagsbestämmelser för personuppgiftsbiträden (WP257 rev.01), som antagits av arbetsgruppen för skydd av enskilda med avseende på behandlingen av personuppgifter och bekräftats av Europeiska dataskyddsstyrelsen. http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=614110.

²⁷ Jfr klausul 5 a) i standardklausulerna från år 2001, klausul II c) i standardklausulerna från år 2004, klausul 5 a och b samt klausul 12.1 i standardklausulerna från år 2010.

²⁸ Jfr avsnitt 6.3 i arbetsdokumentets uppställning med inslag och principer från bindande företagsbestämmelser (WP257 rev.01) och avsnitt 6.3 i arbetsdokumentets uppställning med inslag och principer från bindande företagsbestämmelser för personuppgiftsbiträden (WP257 rev.01).

därmed bli part i avtalet i egenskap av personuppgiftsansvarig eller personuppgiftsbiträde. Avtalsparternas behörighet och roll bör tydligt framgå av bilagorna, i synnerhet för den händelse att nya parter skulle ansluta sig till avtalet. Bilagan bör därför beskriva och begränsa ansvarsfördelningen och tydligt ange vilken behandling som utförs av vilka personuppgiftsbiträden, för vilka personuppgiftsansvarigas räkning och i vilka syften.

46. Enligt klausul 6 a krävs övriga parter godkännande för att nya parter ska kunna ansluta sig till utkastet till standardklausuler. För att undvika problem med den praktiska tillämpningen skulle Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen välkomna ett förtydligande av hur de övriga parterna kan lämna sitt godkännande (till exempel huruvida det måste ske skriftligt, inom vilken tid och vilken information som måste tillhandahållas innan det lämnas). Vidare skulle Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen välkomna ett förtydligande av huruvida och på vilket sätt godkännande måste lämnas av alla parter, oberoende av deras behörighet eller uppgift i behandlingen.

4.3 Avsnitt II - Parternas skyldigheter

4.3.1 Klausul 1 - Dataskyddsåtgärder – modul ett (överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsansvarig)

4.3.1.1 Tillämpningsområde för modul ett (överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsansvarig)

47. Modulen tycks omfatta överföringar mellan personuppgiftsansvariga som är oberoende eller separata. För att undanröja alla tvivel uppmanar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen kommissionen att i utkastet till beslut och utkastet till standardklausuler bedöma, och sedan förtydliga, om denna modul bara är relevant för oberoende eller separata personuppgiftsansvariga eller om den även kan användas när gemensamt personuppgiftsansvariga behandlar personuppgifter och en av de gemensamt personuppgiftsansvariga har sitt säte utanför EU och inte omfattas av dataskyddsförordningen.

4.3.1.2 Klausul 1.2 - Insyn

48. I klausul 1.2 a) i utkastet till standardklausuler förtecknas de punkter om vilka uppgiftsföraren måste informera de registrerade vars personuppgifter överförs. För att säkerställa fullgod insyn och ge de registrerade möjlighet att kunna åberopa sina rättigheter enligt denna klausul anser Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att förteckningen bör kompletteras så att den följer artikel 14.1 och 14.2 i dataskyddsförordningen när det gäller indirekt insamling av uppgifter. Klausulen bör kompletteras med information om vilken typ av personuppgifter som uppgiftsföraren behandlar och hur länge denne kommer att lagra uppgifterna (eller enligt vilka kriterier lagringsperioden fastställs).
49. Denna klausul bör även ange inom vilken tid uppgiftsföraren ska lämna informationen till de registrerade för att till fullo följa de krav som ställs i artikel 14.3 i dataskyddsförordningen.
50. Av klausul 1.2 b följer att uppgiftsföraren kan undantas från skyldigheten att informera de registrerade enligt klausul 1.2 a, bland annat om det visar sig vara omöjligt eller skulle medföra en oproportionell ansträngning, och att uppgiftsföraren i sådana fall i möjligaste mån ska göra informationen allmänt tillgänglig. Användningen av uttrycket ”i möjligaste mån” tycks inte vara förenlig med artikel 14.5 b i dataskyddsförordningen och uttrycket bör därför strykas. Artikel 14.5 b i dataskyddsförordningen tillåter inga sådana villkor, utan ställer ett tydligt krav på att informationen ska göras allmänt tillgänglig för de registrerade om direkt tillhandahållande av sådan information visar

sig vara omöjligt eller skulle medföra en oproportionell ansträngning, utan att några undantag medges.

4.3.1.3 Klausul 1.5 - Säkerhet vid behandling

51. När det gäller uppgiftsinförarens skyldighet att vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa datasäkerhet preciseras i klausul 1.5 a) att parterna ska överväga att använda "kryptering vid överföring och anonymisering eller användning av pseudonymer om detta inte förhindrar att syftet med behandlingen uppnås". Vad gäller hänvisningen till anonymisering erinrar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen om att när personuppgifter anonymiseras är skyldigheterna enligt dataskyddsförordningen inte längre tillämpliga.

4.3.1.4 Klausul 1.7 - Vidareöverföring

52. Uppgiftsinförarens skyldigheter enligt denna klausul väcker flera frågor, bland annat följande:
53. För det första noterar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att klausulen inte ålägger uppgiftsinföraren att underrätta uppgiftsutföraren om att vidareöverföring kommer att göras, såsom är fallet i standardklausulerna från år 2004 när det gäller överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsansvarig. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen ser ingen anledning till varför denna skyldighet inte skulle upprepas i utkastet till standardklausuler. Sådan information från uppgiftsutföraren är avgörande för att denne ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 44 i dataskyddsförordningen, som särskilt hänvisar till vidareöverföring och säkerställer ansvarsskyldighet i enlighet med dataskyddsförordningen för all behandling, i detta fall personuppgiftsbiträdens ansvar för vidareöverföringen.
54. Klausul 1.7 föreskriver vidare att uppgiftsinföraren för göra en vidareöverföring om den tredje parten är bunden av eller medger att bindas av utkastet till standardklausuler. Det är dock oklart hur denna bestämmelse skulle fungera i praktiken om den berörda tredje parten är ett personuppgiftsbiträde, bland annat hur denna skulle bindas av klausulerna, vilka krav som skulle vara tillämpliga på denna, och huruvida parterna får lägga till andra moduler (exempelvis modul två) som kan vara relevanta för situationen. Denna punkt bör förtydligas i utkastet till standardklausuler för att undvika förvirring i praktiken, och för att tillförsäkra parterna rättssäkerhet. Det bör dessutom klargöras att tredje part bör bedöma sina möjligheter att efterleva skyldigheterna i utkastet till standardklausuler enligt den lag i tredjeland som parten omfattas av och vid behov vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa en skyddsnivå som är väsentligen likvärdig med den som krävs inom EES.
55. I klausul 1.7 iii anges dessutom, bland andra villkor, att vidareöverföring kan tillåtas när uppgiftsinföraren och den tredje parten ingått ett avtal som säkerställer "samma skyddsnivå" som enligt utkastet till standardklausuler. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser att hänvisningen till "samma skyddsnivå för personuppgifter" inte är tillräcklig eftersom avtalet i sak bör återta samma garantier och skyldigheter som utkastet till standardklausuler för att säkerställa ett kontinuerligt skydd på det sätt som krävs enligt artikel 44 i dataskyddsförordningen. Klausulen bör ändras i enlighet med detta så att man anger att avtalet måste medföra samma skyldigheter för uppgiftsutföraren och uppgiftsinförare som följer av utkastet till standardklausuler. Man bör därutöver komplettera med en särskild skyldighet för parterna att bedöma sina möjligheter att efterleva skyldigheterna i sådana avtal enligt den lag i tredjeland som parten omfattas av och vid behov vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa en skyddsnivå som är väsentligen likvärdig med den som krävs inom EES.
56. Vidare bör man lägga till en skyldighet för uppgiftsinföraren att på begäran förse de registrerade med en kopia av de säkerhetsåtgärder som vidtagits i samband med vidareöverföring. Tillhandahållande av

säkerhetsbestämmelserna för de registrerade bidrar till den öppenhet som krävs avseende uppgiftsöverföringen.

57. I klausul 1.7 iv föreskrivs slutligen att vidareöverföring får göras om uppgiftsinföraren inhämtat ett uttryckligt medgivande från den registrerade. Möjligheten att förlita sig på de registrerades samtycke motsvarar ett sådant undantag för särskilda situationer som avses i artikel 49.1 a i dataskyddsförordningen. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser att det i utkastet till standardklausuler bör anges att denna möjlighet utgör ett undantag av exceptionell karaktär, i synnerhet i förhållande till andra möjligheter att reglera vidareöverföring som avses i denna klausul. Det bör förtydligas att medgivande från den registrerade undantagsvis kan tillämpas på vidareöverföring endast om det inte går att förlita sig på de andra mekanismerna i klausul 1.7. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser vidare att kommissionen bör bedöma möjligheten till vidareöverföring, i synnerhet för att fastställa, åberopa eller försvara rättsanspråk och för att skydda den registrerades eller andra personers grundläggande intressen.

4.3.2 Klausul 1 - Dataskyddsåtgärder – modul två (överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsbiträde)

4.3.2.1 Klausul 1.5 - Begränsad lagring och radering eller återlämnande av uppgifter

58. Klausul 1.5 i utkastet till standardklausuler föreskriver att uppgiftsinföraren efter avslutad behandling ska radera alla personuppgifter som behandlats för uppgiftsutförarens räkning (alternativ 1) eller till uppgiftsutföraren återlämna alla personuppgifter som behandlats för dennes räkning och radera befintliga kopior (alternativ 2). Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser att denna lydelse strider mot artikel 28.3 g i dataskyddsförordningen, som föreskriver att radering eller återlämnande ska göras ”beroende på vad den personuppgiftsansvarige väljer”. Därför bör det i klausul 1.5 föreskrivas att valet mellan att antingen radera eller återlämna personuppgifter ska göras av den uppgiftsutförare som är personuppgiftsansvarig för att undvika oklarheter såsom att det skulle kunna vara uppgiftsinföraren som agerar i egenskap av personuppgiftsbiträde som fick välja.
59. Klausulen föreskriver vidare att om uppgiftsinföraren inte raderar eller återlämnar uppgifterna till uppgiftsutföraren på grund av lokala bestämmelser som binder uppgiftsinföraren, ska denne ”i möjligaste mån” garantera samma skyddsnivå som enligt utkastet till standardklausuler. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser att om uppgiftsinföraren ska lagra uppgifter måste det skydd som erbjuds av utkastet till standardklausuler även fortsättningsvis och utan undantag säkerställas till fullo såå att skyddet blir kontinuerligt. Därför bör uttrycket ”i möjligaste mån” bör strykas ur klausulen.
60. Klausul 1.5 fastställer vidare att uppgiftsinföraren är skyldig att återlämna eller radera personuppgifterna utan att det hindrar tillämpningen av andra krav ”i lokal lagstiftning” som förbjuder återlämnande eller radering. Denna formulering innebär en motsägelse av artikel 28.3 g i dataskyddsförordningen. Kommissionen bör i utkastet till standardklausuler förtydliga att klausulen bara bör omfatta sådana krav i lokal lagstiftning som följer andan i de grundläggande fri- och rättigheterna och inte går utöver vad som är nödvändigt och proportionerligt i ett demokratiskt samhälle för att skydda något av de mål som anges i artikel 23.1 i dataskyddsförordningen. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser att särskilda rättsliga krav som ställs på lagringstid enligt lokal lagstiftning, vilka typer av uppgifter som berörs och andra bestämmelser om lagringstid uttryckligen bör anges i bilaga I B.

4.3.2.2 Klausul 1.6 - Säkerhet vid behandling

61. Liksom i modul ett preciseras i klausul 1.6 a att parterna för att säkerställa datasäkerhet ska överväga "kryptering vid överföring och anonymisering eller användning av pseudonymer om detta inte förhindrar att syftet med behandlingen uppnås". Vad gäller hänvisningen till anonymisering erinrar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen om att när personuppgifter anonymiseras är skyldigheterna enligt dataskyddsförordningen inte längre tillämpliga.
62. Vidare innehåller klausul 1.6 d föreskrifter om uppgiftsinförarens skyldighet att samarbeta "i god tro" och hjälpa uppgiftsutföraren att fullgöra sina skyldigheter enligt dataskyddsförordningen. Uttrycket "i god tro" används inte på annat håll i standardklausulerna, som hänvisar till skyldighet att samverka, och Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen kan inte se något skäl till varför det skulle behövas en sådan precisering, som i vilket fall som helst går längre än dataskyddsförordningens bestämmelser i frågan. Uttrycket bör därför strykas.

4.3.2.3 Klausul 1.8 - Vidareöverföring

63. Klausul 1.8 i bör kompletteras med en skyldighet för uppgiftsinföraren att på begäran förse uppgiftsutföraren med en kopia av de säkerhetsåtgärder som vidtagits för att rama in vidareöverföring till en tredje part. Denna skyldighet i förbindelserna mellan personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden fanns med i standardklausulerna från år 2010. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen kan inte se något skäl till att denna säkerhetsbestämmelse inte skulle finnas med i utkastet till standardklausuler, eftersom den är viktig för uppgiftsutförarens skyldighet enligt dataskyddsförordningen att säkerställa ansvarsskyldighet för sina överföringar, även vid vidareöverföring.
64. Vidare bör man lägga till en skyldighet för uppgiftsinföraren att på begäran förse de registrerade med en kopia av de säkerhetsåtgärder som vidtagits, i likhet med det som gäller vid överföring från personuppgiftsansvariga till personuppgiftsbiträden enligt standardklausulerna från år 2010. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen ser, i likhet med det som sagts ovan, ingen anledning till varför denna skyldighet inte skulle finnas med i utkastet till standardklausuler. Att förse de registrerade med ett exemplar av säkerhetsbestämmelserna bidrar till den öppenhet som krävs vid uppgiftsöverföring.

4.3.2.4 Klausul 19 - Dokumentation och efterlevnad

65. **Klausul 1.9 d** i utkastet till standardklausuler föreskriver att uppgiftsutföraren för revision har möjlighet att förlita sig på en extern revisor som anlitas av uppgiftsinföraren. Denna bestämmelse finns inte med i artikel 28.3 h) i dataskyddsförordningen och bör därför anpassas till den artikeln, som föreskriver att personuppgiftsbiträden är skyldiga att möjliggöra och bidra till granskningar, inbegripet inspektioner, som genomförs av den personuppgiftsansvariga eller av en annan revisor som bemyndigats av den personuppgiftsansvariga²⁹. Personuppgiftsbiträdet kan föreslå en revisor men

---

²⁹ På samma sätt som detta för närvarande krävs av Europeiska dataskyddsstyrelsen i bindande företagsbestämmelser för personuppgiftsbiträde, jfr WP257 (godkänt av Europeiska dataskyddsstyrelsen), avsnitt 2.3: "Varje personuppgiftsbiträde eller underentreprenör som behandlar personuppgifter för en given personuppgiftsansvarigs räkning godtar att på dennes begäran ställa sin databehandlingsutrustning till

beslutet måste fattas av den personuppgiftsansvariga enligt artikel 28.3 h i dataskyddsförordningen. Den personuppgiftsansvarigas rätt att välja revisor bör inte begränsas redan från början. Klausul 1.9 d fastställer även att när uppgiftsutföraren anlitar en oberoende revisor är det uppgiftsinföraren som ska bära kostnaderna och att när uppgiftsinföraren anlitar en oberoende revisor är det införaren själv som ska bära kostnaderna. Eftersom frågan om kostnadsfördelningen mellan personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden regleras i dataskyddsförordningen, anser Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att alla hänvisningar till kostnader bör strykas ur klausulen. Samma kommentar gäller för motsvarande bestämmelse i modul tre.

4.3.3 Klausul 1 - Dataskyddsåtgärder – modul tre (överföring från personuppgiftsbiträde till personuppgiftsbiträde)

66. I klausul 1.1 sägs att uppgiftsinföraren är skyldig att behandla personuppgifterna endast med utgångspunkt i den personuppgiftsansvarigas instruktioner. Dessutom krävs enligt artikel 28.4 i dataskyddsförordningen att när ett personuppgiftsbiträde anlitar ett annat personuppgiftsbiträde (på entreprenad eller ej) för utförande av specifik behandling på den personuppgiftsansvariges vägnar ska det andra personuppgiftsbiträdet "åläggas samma skyldigheter i fråga om dataskydd som de som fastställs i avtalet eller den andra rättsakten mellan den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet" enligt artikel 28.3 i dataskyddsförordningen genom ett avtal eller en annan rättsakt enligt unionsrätten eller enligt medlemsstaternas nationella rätt. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser att parterna även i detta fall bör ta hänsyn till kravet i artikel 28.4 i dataskyddsförordningen.

4.3.3.1 Klausul 1.1 - Instruktioner

67. Modul tre handlar om överföringar från personuppgiftsbiträden till personuppgiftsbiträden. Aktörerna kan alltså från början anta att avtalet enligt artikel 46 i dataskyddsförordningen bara får ingås mellan personuppgiftsbiträdet och det andra personuppgiftsbiträdet (på entreprenad eller ej) om endast modul tre används. Men klausul 1.1 a hänvisar till bilaga I.A och förteckningen över "parter" som omfattar den personuppgiftsansvarigas identitet och kontaktuppgifter samt dess underskrift. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser att kommissionen bör förtydliga om den personuppgiftsansvariga måste skriva på dessa klausuler eller om det räcker med att personuppgiftsbiträdet och underentreprenören bara nämner den personuppgiftsansvarigas identitet i bilagan. I det första fallet bör det förtydligas i vilken utsträckning och vilka av skyldigheterna i modul tre som är tillämpliga på de personuppgiftsansvariga.
68. Klausul 1.1 föreskriver vidare att uppgiftsutföraren kan lämna ytterligare instruktioner om databehandlingen "inom ramen för det avtal som ingåtts med uppgiftsinföraren och dessa ska gälla under avtalets löptid". Det är inte tydligt om hänvisningen till avtalsramen på något sätt begränsar den personuppgiftsansvarigas rätt att lämna ytterligare instruktioner om uppgiftsbehandlingen, i synnerhet som klausul 7 i artikel 28 i utkastet till standardklausuler inte innehåller några sådana

---

förfogande för granskning av denna uppgiftsbehandling; granskningen ska genomföras av den personuppgiftsansvariga eller av ett inspektionsorgan med oberoende och sakkunniga ledamöter; de av tystnadsplikt bundna ledamöterna utses av den personuppgiftsansvariga, i förekommande fall enligt överenskommelse med tillsynsmyndigheten."

https://ec.europa.eu/newsroom/article29/document.cfm?action=display&doc_id=49726C:\Users\gzisis\Downloads

begränsningar. Klausul 7 fastställer endast att ”ytterligare instruktioner får även lämnas av den personuppgiftsansvariga under hela den tid personuppgifterna behandlas”.

4.3.3.2 Klausul 1.5 - Begränsad lagring och radering eller återlämnande av uppgifter

69. Klausul 1.5 föreskriver att uppgiftsinföraren efter avslutad behandling ska radera alla personuppgifter som behandlats för den personuppgiftsansvarigas räkning (alternativ 1) eller till uppgiftsutföraren återlämna alla personuppgifter som behandlats för dennes räkning och radera befintliga kopior (alternativ 2). Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser att denna lydelse strider mot artikel 28.3 g i dataskyddsförordningen, som föreskriver att radering eller återlämnande ska göras ”beroende på vad den personuppgiftsansvarige väljer”. Därför bör det i klausul 1.5 föreskrivas att valet mellan att antingen radera eller återlämna personuppgifter ska göras av den personuppgiftsansvariga. Det bör i alternativ 2 vidare anges att uppgiftsinföraren bör åläggas att till uppgiftsutföraren intyga att befintliga kopior har raderats.
70. För övrigt fastställer klausul 1.5 att uppgiftsinförarens skyldighet att återlämna eller radera personuppgifterna gäller utan hinder av andra krav ”i lokal lagstiftning” som förbjuder återlämnande eller radering. Denna formulering innebär en motsägelse av artikel 28.3 g i dataskyddsförordningen. Med tanke på att personuppgiftsbiträdet lyder under lagstiftningen i tredjeland och därför kan ha en rättslig skyldighet att (fortsätta) lagra uppgifterna (t.ex. i redovisningssyfte) anser Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att kommissionen i utkastet till standardklausuler bör förtydliga att denna klausul bara bör omfatta sådana krav i lokal lagstiftning som följer andan i de grundläggande fri- och rättigheterna och inte går utöver vad som är nödvändigt och proportionerligt i ett demokratiskt samhälle för att skydda något av de mål som anges i artikel 23.1 i dataskyddsförordningen. Liksom för modul två anser Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att det i bilaga I.B uttryckligen bör anges vilka särskilda rättsliga krav som ställs på lagringstid enligt lokal lagstiftning, vilka typer av uppgifter som berörs och andra bestämmelser om lagringstid.

Uttrycket ”i möjligaste mån” bör strykas. För att undvika upprepning hänvisar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen kommissionen till avsnitt 4.3.2.1.

4.3.3.3 Klausul 1.5 - Säkerhet vid behandling och klausul 1.6 - Särskilda kategorier av personuppgifter

71. För att undvika upprepning hänvisar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen kommissionen till de kommentarer som gjorts under avsnitt 4.3.2.2.

4.3.4 Klausul 1 - Dataskyddsåtgärder – modul fyra (överföring från personuppgiftsbiträde till personuppgiftsansvarig)

72. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen inser att modul fyra endast är tillämplig på överföringar från personuppgiftsbiträden som omfattas av dataskyddsförordningen till en egen personuppgiftsansvarig som inte omfattas av den, medan modulen inte gäller för överföringar från ett sådant personuppgiftsbiträde till andra personuppgiftsansvariga, vilket förtydligas i artikel 1.1 och skäl 16 i utkastet till beslut. Men för att undvika missförstånd om modulens räckvidd rekommenderar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att en kort förklaring lämnas i själva utkastet till standardklausuler om modul fyras begränsade räckvidd.
73. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen skulle välkomna ytterligare förklaringar från Europeiska kommissionen i utkastet till beslut av modul fyra, för att bättre förstå det resonemang som använts för att fastställa vilka åtaganden parterna förväntas göra med användning av modul fyra.

74. För att alla nödvändiga bestämmelser i artikel 28 i dataskyddsförordningen ska vara direkt tillämpliga på personuppgiftsbiträden bör modul fyra kompletteras på följande sätt:
75. Personuppgiftsbiträdet bör försäkra att personer med behörighet att behandla personuppgifterna har åtagit sig att iaktta konfidentialitet eller omfattas av en lämplig lagstadgad tystnadsplikt (artikel 28.3 b) i dataskyddsförordningen).
76. Denna modul i standardklausulerna bör kompletteras med en klausul om skyldighet för personuppgiftsbiträdet att anmäla personuppgiftsincidenter enligt artikel 33.2 i dataskyddsförordningen.
77. Modulen bör vidare kompletteras med en klausul om uppgiftsbehandling via underentreprenad på begäran från personuppgiftsbiträden eller uppgiftsutförare, eftersom detta direkt åligger personuppgiftsbiträdet enligt artikel 28.3 och 28.4 i dataskyddsförordningen.
78. Parterna bör vidare åta sig att lämna ömsesidigt bistånd och stöd. Utöver den skyldighet som redan fastställs i klausul 5 i modul fyra gäller detta även personuppgiftsbitrådets skyldighet att anmäla personuppgiftsincidenter till personuppgiftsansvariga (artikel 33.2 i dataskyddsförordningen) som uttryckligen bör tas med i avtalet.

4.3.5 Övergripande anmärkningar - klausul 2 (Lokal lagstiftning som påverkar efterlevnaden av klausulerna) och klausul 3 (Uppgiftsinförarens skyldigheter vid staters begäran om åtkomst)

4.3.5.1 Partiellt undantag från tillämpningen av modul fyra

79. När det gäller tillämpningen av klausul 2 och 3 på modul fyra ”endast om de personuppgifter som mottagits från personuppgiftsansvariga i tredjeland sammanställs med personuppgifter som EU:s personuppgiftsbiträde samlat in” vill Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen betona att det i artikel 3.1 i dataskyddsförordningen inte anges att personuppgifter som behandlas av EU:s personuppgiftsbiträde (också) ska ha samlats in i EU för att personuppgiftsbitrådets skyldigheter ska vara tillämpliga på dem. Därför uppmanar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen kommissionen att förtydliga varför detta undantag införts, och att ompröva om undantaget är motiverat.
80. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen vill vidare uppmana kommissionen att förtydliga begreppet ”sammanställning” av personuppgifter som mottagits från personuppgiftsansvariga i tredjeland med sådana personuppgifter som EU:s personuppgiftsbiträde samlat in, och i vilka situationer sådan sammanställning kommer att göras, eftersom detta begrepp inte finns med i dataskyddsförordningen.

4.3.5.2 Situationer som omfattas av klausul 2 och klausul 3

81. När det gäller situationer som omfattas av klausulerna 2 och 3 noterar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att bestämmelsernas räckvidd bör förtydligas. Det framgår inte klart om dessa klausuler endast omfattar situationer där en avsaknad av lagstiftning i tredjeland påverkar efterlevnaden av uppgiftsinförarens skyldigheter, så att man måste beakta och utvärdera den praxis som påverkar efterlevnaden, eller om klausulerna rentav är avsedda att omfatta praxis som avviker från bestämmelserna i den rättsliga ramen i tredjeland. Vad gäller åtkomst till uppgifterna för myndigheter i tredjeland kan detta ske i praktiken även om föreskrifter för detta saknas i den tillämpliga rättsliga ramen, alternativt kan myndigheterna få åtkomst till uppgifterna i strid med den rättsliga ramen. För att uttryckligen ta hänsyn till sådana situationer bör rubrikerna på dessa klausuler ändras i enlighet med detta (i synnerhet bör man komplettera rubriken på klausul 2 som enbart

hänvisar till lagstiftning) och klausulerna bör formuleras tydligare, så att det står klart att de även omfattar sådana situationer.

82. I synnerhet tycks klausul 2 a inte kräva några särskilda åtgärder i situationer där det saknas lagstiftning om myndigheters åtkomst till personuppgifter. Det erinras på denna punkt om att dataskyddsstyrelsens rekommendationer om ytterligare åtgärder föreskriver att uppgiftsutföraren i avsaknad av allmänt tillgänglig lagstiftning ändå ska väga in andra relevanta och objektiva omständigheter. Denna rekommendation bygger på resonemanget att det inte är rimligt att anta att avsaknad av lagstiftning om myndigheters åtkomst till personuppgifter innebär att ingen åtkomst sker i praktiken.
83. Därför rekommenderar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att klausulerna 2 och 3 kompletteras med säkerhetsbestämmelser som även omfattar situationer där tredjeland saknar lagstiftning, men har en praxis som strider mot EU:s krav på skydd av personuppgifter, eller där praxis avviker från bestämmelserna i den rättsliga ramen. Det bör därför i synnerhet förtydligas i utkastet till standardklausuler att parterna, i avsaknad av lagstiftning i tredjeland om myndigheters åtkomst till personuppgifter, med utgångspunkt i tillgänglig information bör försöka utröna om åtkomst till överförda uppgifter i praktiken förekommer på ett sätt som skulle hindra uppgiftsutföraren från att fullgöra sina skyldigheter.

4.3.5.3 Räckvidden för klausul 2 och klausul 3

84. I fråga om klausulernas räckvidd noterar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen vidare att vissa formuleringar i klausul 2 är otydliga, till exempel hänvisningen till "uppgiftsutförarens avsaknad av myndighetsbegäranden om åtkomst till personuppgifter" eller "relevant tidigare erfarenhet" i klausul 2 b samt användningen av presens i klausul 2 e när uppgiftsutföraren "lyder eller har lytt under lagar som inte är förenliga med kraven i led a". Dessa delar kan ge intrycket av att överföring får göras även när förhandsbedömningen av den rättsliga ramen i det tredjeland där uppgiftsutföraren finns givit slutsatsen att lagstiftningen inte är förenlig med EU:s krav på skydd av personuppgifter och att inga verksamma ytterligare åtgärder kan vidtas. Därför rekommenderar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att man förtydligar att dessa klausuler endast är tillämpliga å den ena sidan i situationer då man vid den tidpunkt avtalet ingicks gjorde bedömningen att gällande lagstiftning i tredjeland erbjöd en skyddsnivå som är väsentligen likvärdig med den som garanteras inom EU (eller att verksamma kompletterande åtgärder vidtagits för att avhjälpa potentiella brister lagstiftning och/eller praxis på ett sätt som säkerställer en faktisk tillämpning av säkerhetsbestämmelserna i utkastet till standardklausuler och gör att uppgiftsutförarens skyldigheter kan fullgöras), eller å den andra sidan i situationer där tredjeland saknar lagstiftning på det område som berörs av uppgiftsöverföringen.
85. Mekanismerna i dessa klausuler skulle med andra ord bara utlösas i sådana situationer där något av följande gäller:
- Tredjeland saknar lagstiftning, men det framkommer att landets praxis inte är förenlig med EU:s krav.
  - Lagstiftningen i tredjeland ändras och som en följd därav erbjuder den rättsliga ramen i uppgiftsutförarens land inte längre en väsentligen likvärdig skyddsnivå, vilket enligt standardklausulerna alltså skulle kräva tillfälligt uppskjutande av överföringarna .
  - Tillämpningen av lagen skulle i praktiken leda till avvikelser och inte längre erbjuda en skyddsnivå som är väsentligen likvärdig med den som garanteras inom EU.

4.3.6 Klausul 2 – Lokal lagstiftning som påverkar efterlevnaden av klausulerna

4.3.6.1 Objektiv bedömning av lagstiftningen i tredjeland

86. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen vill betona att bedömningen av om det mottagande tredjelandets lagstiftning eller praxis kan hindra uppgiftsinföraren från att fullgöra sina skyldigheter enligt utkastet till standardklausuler med avseende på överföringen bör göras med utgångspunkt i objektiva omständigheter, oavsett hur troligt det är att åtkomst till personuppgifterna kommer att ges. Såsom framhölls i dataskyddsstyrelsens rekommendationer om ytterligare åtgärder (särskilt punkterna 33 och 42³⁰) är denna bedömning beroende av omständigheterna kring överföringen, och i synnerhet följande objektiva omständigheter:
- För vilka syften uppgifterna överförs och behandlas (t.ex. marknadsföring, personalförvaltning, lagring, it-stöd, kliniska försök).
  - Vilka typer av organ som deltar i behandlingen (offentliga/privata, personuppgiftsansvariga/personuppgiftsbiträden).
  - Inom vilken sektor överföringen görs (t.ex. digital marknadsföring, telekom, finanssektorn etc.).
  - Vilka kategorier av personuppgifter som överförs (personuppgifter om barn kan till exempel omfattas av särskild lagstiftning i tredjeland).
  - Om uppgifterna kommer att lagras i tredjeland eller om bara åtkomst på distans beviljas till uppgifter som lagras inom EU/EES-området.
  - I vilket format uppgifterna överförs (klartext, under pseudonym eller krypterat).
  - Hur stor möjligheten är att det tredjelandet kommer att överföra uppgifterna vidare till ett annat tredjeland.
87. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen erinrar vidare om att Europeiska unionens domstol i Schrems II-domen inte hänvisade till några sådana subjektiva omständigheter som exempelvis hur troligt det var att åtkomst skulle förekomma. Om uppgifterna omfattas av lagstiftning i tredjeland som medger myndigheterna åtkomst till dem utan några särskilda grundläggande garantier (på det sätt som framhölls i rekommendation 02/2020 från Europeiska dataskyddsstyrelsen avseende grundläggande Europeiska garantier för övervakningsåtgärder³¹) innebär detta i sig att sådan åtkomst kan komma att äga rum; då behöver man inte heller bedöma de praktiska erfarenheterna eller huruvida uppgiftsinföraren av myndigheterna uppmanats att lämna ut personuppgifter eller ej. Den nuvarande ordalydelsen i klausul 2 b i kan därför missförstås, eftersom den kan läsas som att den tillåter att uppgifter förs ut om uppgiftsinföraren ännu inte fått in någon begäran om utlämning av personuppgifter, trots att lokal lagstiftning tillåter detta. Det kan också tolkas som att överföringen tillåts fortsätta om uppgiftsinföraren helt enkelt inte får informera uppgiftsutföraren på grund av tystnadsföreläggande. Bedömning av denna typ av subjektiva omständigheter (hur trolig åtkomst är) skulle i praktiken visa sig svår genomförlig och omöjlig att kontrollera.

---

³⁰ https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/consultation/edpb_recommendations_202001_supplementarymeasures-transfer-tools_en.pdf.

³¹ https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_recommendations_202002_european_essential_guarantees_surveillance_en.pdf.

88. Därför rekommenderar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen följande:
- Hänvisningen till "avtalets innehåll och löptid"; "överföringarnas omfattning och regelbundenhet"; "antalet berörda aktörer och de kanaler som används för överlämningen"; "relevant tidigare erfarenhet av tidigare instanser, eller uppgiftsinförarens avsaknad av myndighetsbegäranden om åtkomst till personuppgifter" stryks.
  - Full överensstämmelse mellan klausul 2 b i och Europeiska dataskyddsstyrelsens rekommendationer om ytterligare åtgärder säkerställs.
  - Klausul 2 b ii ändras.

4.3.6.2 Ny bilaga till utkastet till standardklausuler

89. För att undvika att parterna bara enas om att dokumentera den ovannämnda bedömningen utan att faktiskt göra det rekommenderar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att man till utkastet till standardklausuler fogar en bilaga som kräver att parterna innan avtalet undertecknas dokumenterar bedömningen enligt klausul 2 (dvs bedömningen av tredjelands lagstiftning och praxis mot bakgrund av omständigheterna kring överföringen). Detta skulle bidra till korrekt användning av utkastet till standardklausuler eftersom en uttrycklig bilaga för uppgiftsinförare och uppgiftsutförare skulle tydliggöra hur nödvändig en sådan bedömning är.

4.3.6.3 Hörande av tillsynsmyndigheten avseende kompletterande åtgärder

90. Enligt klausul 2 f föreskriver utkastet till standardklausuler att den behöriga tillsynsmyndigheten ska höras. I dataskyddsstyrelsens rekommendationer om ytterligare åtgärder framhölls att "när ytterligare åtgärder ska vidtas utöver standardklausulerna är det inte nödvändigt att begära tillstånd från den behöriga tillsynsmyndigheten för att lägga till sådana klausuler eller ytterligare säkerhetsbestämmelser om de inte, direkt eller indirekt, motsäger standardklausulerna och är tillräckliga för att säkerställa att den skydds nivå som garanteras genom dataskyddförordningen inte äventyras".³²
91. Det är uppgiftsutförarens skyldighet att med hjälp av uppgiftsinföraren kartlägga dessa åtgärder. Detta är förenligt med principen om ansvarsskyldighet i artikel 5.2 i dataskyddförordningen som ålägger personuppgiftsansvariga en skyldighet att följa, och kunna bevisa efterlevnad av, dataskyddförordningens principer för behandlingen av personuppgifter. Detta betonades av Europeiska unionens domstol i Schrems II-domen³³ och togs även upp i Europeiska dataskyddsstyrelsens rekommendationer om ytterligare åtgärder³⁴.
92. Därför betonar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att det inte finns någon uttrycklig rättslig grund i dataskyddförordningen som ålägger tillsynsmyndigheterna att bereda utrymme för sådant hörande.

---

³² https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/consultation/edpb_recommendations_202001_supplementarymeasures-transfer-tools_en.pdf; punkt 56.

³³ Domstolens dom (stora avdelningen) av den 16 juli 2020 i mål C-311/18, Data Protection Commissioner mot Facebook Ireland Limited and Maximilian Schrems, punkt 134.

³⁴ https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/consultation/edpb_recommendations_202001_supplementarymeasures-transfer-tools_en.pdf; punkt 5.

4.3.6.4 Anmälan till tillsynsmyndigheterna om uppgiftsutföraren har för avsikt att gå vidare med överföringen även om inga ytterligare åtgärder kunnat bekräftas

93. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen erinrar om att uppgiftsutföraren enligt de tidigare standardklausulerna måste "vidarebefordra" uppgiftsinförarens anmälan avseende omöjligheten att efterleva standardklausulerna till tillsynsmyndigheten om uppgiftsutföraren "trots denna anmälan beslutar att fortsätta överföringen eller häva avbrottet". Detta åtagande granskades av Europeiska unionens domstol i Schrems II-domen, punkt 145, och bör inarbetas i utkastet till standardklausuler.
94. Enligt bestämmelserna i standardklausulerna från år 2010³⁵, vilka granskats av Europeiska unionens domstol, bör anmälan göras endast om uppgiftsutföraren avser att fortsätta överföringen i avsaknad av effektiva kompletterande åtgärder. Detta återspeglas inte ännu i utkastet till standardklausuler, trots att det faktiskt är en situation där en tillsynsmyndighet skulle kunna gripa in och avbryta eller förbjuda uppgiftsöverföring om myndigheten anser att det inte går att erbjuda en sådan väsentligen likvärdig skyddsnivå som avses i Schrems II-målet³⁶.
95. Formuleringen av klausul 2 f bör även tydliggöra att en sådan anmälan inte på något sätt utgör ett tillstånd för att fortsätta överföringen i avsaknad av lämpliga kompletterande åtgärder enligt utkastet till standardklausuler. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen uppmanar därför kommissionen att förtydliga denna punkt.

4.3.7 Klausul 3 – Uppgiftsinförarens skyldigheter vid staters begäran om åtkomst

96. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen rekommenderar att man förtydligar att begäran om åtkomst från domstolar och andra myndigheter i tredjeland omfattas av denna bestämmelse. Detta kan till exempel åstadkommas genom att rubriken på klausulen ändras.

4.3.7.1 Klausul 3.1 - Anmälan

97. Avseende klausul 3.1 betonar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att det bör förtydligas att den anmälan som ska göras av uppgiftsinföraren måste göras innan man besvarar den begäran om åtkomst som inkommit från myndigheter i tredjeland, så att uppgiftsutföraren kan vidta lämpliga ytterligare åtgärder om det behövs.

4.3.7.2 Klausul 3.2 - Kontroll av lagenligheten och uppgiftsminimering

98. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen inser att klausul 3.2 bara omfattar situationer där uppgiftsinföraren mottagit en begäran om åtkomst som inte är förenlig med tredjelands lagstiftning, skyldigheter som följer av internationell rätt och lagvalsregler. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen rekommenderar därför att denna klausul förtydligas för att säkerställa att uppgiftsutförarna inte missuppfattar den. Denna klausul är endast avsedd att säkerställa att lagstiftning i tredjeland som redan är förenlig med EU-rätten tillämpas korrekt i det tredjelandet. Klausulen innebär därför inte i sig ett ifrågasättande av lagenligheten i

---

³⁵ 2010/87/EU: Kommissionens beslut av den 5 februari 2010 om standardavtalsklausuler för överföring av personuppgifter till registerförare etablerade i tredjeland i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG. EUT L 39, 12.2.2010, s. 5. Bilaga - klausul 4 g

³⁶ Domstolens dom (stora avdelningen) av den 16 juli 2020 i mål C-311/18, Data Protection Commissioner mot Facebook Ireland Limited and Maximilian Schrems, punkterna 113 och 121.

begäran om utlämning vis a vis EU:s bestämmelser om uppgiftsskydd, om inte lagstiftningen i tredjeland uttryckligen lämnar utrymme för möjligheten att åberopa lagstiftningen i ett annat land.

4.3.8 Klausul 5 - Registrerades rättigheter – modul ett (överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsansvarig)

) Klausul 5 a

99. Enligt detta led åligger det uppgiftsinföraren att hantera förfrågningar från registrerade som åberopar sina rättigheter. Problem kan uppstå i praktiken eftersom uppgiftsinföraren befinner sig utanför EU. Därför är Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen eniga om att klausulen bör anpassas bättre till gällande krav i standardklausulerna från år 2004, dvs att ansvaret för att besvara de registrerades frågor läggs på uppgiftsutföraren, om inte parterna enats om något annat³⁷. Parterna bör dessutom åta sig att bistå varandra och samarbeta i hanteringen av de registrerades frågor.
100. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser vidare att uppgiftsinförarens skyldighet att på begäran informera de registrerade bör anges i utkastet till standardklausuler på ett tydligt sätt och anpassas till kraven enligt artikel 12.1 och artikel 15 i dataskyddsförordningen.

) Klausul 5 b

101. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser att de registrerade bör ha rätt att på begäran få åtkomst till mer information än den som för närvarande förtecknas i klausul 5 b led i) och i synnerhet till följande:
- Närmare upplysningar om vidareöverföringen, även avseende underentreprenörer, såsom fullständigt namn och kontaktuppgifter till alla som mottar deras uppgifter.³⁸ Detta skulle kunna uppnås genom att ålägga parterna att lämna sådana upplysningar i bilaga III till utkastet till standardklausuler, eller kräva att upplysningarna på begäran ska lämnas ut till de registrerade.
  - I enlighet med artikel 15.1 d i dataskyddsförordningen, om möjligt information om hur lång tid personuppgifterna kommer att lagras eller, om detta inte är möjligt, enligt vilka kriterier lagringsperioden fastställs. Detta skulle kunna ske genom att parterna åläggs att lämna sådana upplysningar i bilaga I till utkastet till standardklausuler. Genom att parterna lämnar sådana upplysningar i bilaga I kanske de även blir på det klara med att de faktiskt måste fastställa och tillämpa bestämmelser om lagringstid .
  - I enlighet med artikel 15.1 g i dataskyddsförordningen, all tillgänglig information om varifrån personuppgifterna kommer, om dessa uppgifter inte samlas in från den registrerade.
102. Modul ett bör även omfatta en skyldighet för uppgiftsinföraren att informera de registrerade om deras rätt att begära rättelse eller radering av de egna personuppgifterna, och rätten att begränsa eller invända mot behandling av de egna personuppgifterna, vilket skulle göra denna modul förenlig med artikel 15.1 e i dataskyddsförordningen. Sådana upplysningar skulle lämnas utöver den information

---

³⁷ Jfr klausul 1 d) och klausul II e i standardklausulerna från år 2004.

³⁸ Jfr domstolens dom (tredje kammaren) av den 7 maj 2009 i mål C-553/07, CJEU College van burgemeester en wethouders van Rotterdam mot M.E.E. Rijkeboer, punkterna 49 och 54.

om rätten att lämna klagomål till den behöriga tillsynsmyndigheten som för närvarande finns i klausul 5 b i. Mer generellt uppmanar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen kommissionen att ålägga uppgiftsinförarna att låta de registrerade få begränsa behandlingen av sina uppgifter.

103. Vad gäller klausul 5 b iii, när det gäller radering av de registrerades personuppgifter, anser Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att detta åtagande helt bör spegla de krav som ställs i artikel 17.1 i dataskyddsförordningen.

) **Klausul 5 c**

104. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser att det inte är motiverat att begränsa rätten att invända mot direkt marknadsföring och att invändningsrättens räckvidd bör utvidgas, i synnerhet när invändningsrätten i första hand åberopas gentemot uppgiftsutföraren.

) **Klausul 5 d**

105. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser att lydelsen i klausul 5 d bör ses över så att den i princip återspeglar det förbud mot automatiserat beslutsfattande som fastställs i artikel 22 i dataskyddsförordningen, och anger vilka krav som ställs för undantag från detta förbud. Klausul 5 d bör även förtydliga att uppgiftsinförarens skyldighet att vidta lämpliga säkerhetsåtgärder och att informera de registrerade om det planerade automatiserade beslutsfattandet är kumulativa skyldigheter.

106. I enlighet med artikel 22 och artikel 15.1 h i dataskyddsförordningen bör klausul 5 d även kräva att informationen till de registrerade ska klargöra betydelsen och de förutsedda följderna för de registrerade.

) **Klausul 5 f**

107. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen inser att det kan föreligga omständigheter som motiverar att uppgiftsinföraren avvisar en begäran från en registrerad, men det bör i utkastet till standardklausuler tydligt anges att denna klausul bara bör omfatta sådana krav i lokal lagstiftning som följer andan i de grundläggande fri- och rättigheterna och inte går utöver vad som är nödvändigt och proportionerligt i ett demokratiskt samhälle för att skydda något av de mål som anges i artikel 23.1 i dataskyddsförordningen.

) **Klausul 5 g**

108. För att de registrerade till fullo ska kunna åberopa sina rättigheter anser Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att skyldigheten att informera de registrerade om att uppgiftsinföraren kommer att avvisa begäran bör anpassas till artikel 12.4 i dataskyddsförordningen, dvs att detta ska ske utan dröjsmål och senast en månad efter det att begäran mottagits.

4.3.9 Klausul 5 - Registrerades rättigheter – modul två (överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsbiträde) och modul tre (överföring från personuppgiftsbiträde till personuppgiftsbiträde)

109. Klausul 5, modul två och klausul 5, modul tre innehåller samma krav, och behandlas därför tillsammans i detta gemensamma yttrande.

110. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser båda att klausul 5 a bör:

- Ytterligare precisera att de registrerade ska få svar i enlighet med den personuppgiftsansvarigas instruktioner (t.ex. när det gäller svarets innehåll) i enlighet med bilagorna till utkastet till standardklausuler.
- Ytterligare precisera att bilagan till utkastet till standardklausuler tydligt bör ange och beskriva uppgiftsinförarens skyldigheter med avseende på registrerade som åberopar sina rättigheter gentemot den personuppgiftsansvariga.

4.3.10 Klausul 5 - Registrerades rättigheter – modul fyra (överföring från personuppgiftsbiträde till personuppgiftsansvarig)

111. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen skulle välkomna om Europeiska kommissionen kunde förtydliga de eventuella praktiska följderna av parternas åtagande att bistå varandra vid hanteringen av registrerades begäran med utgångspunkt i den lag som är tillämplig på uppgiftsinföraren.
112. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen skulle välkomna en tydligare beskrivning av vilka situationer som ska omfattas av parternas åtagande att bistå varandra vid hanteringen av registrerades förfrågningar.
113. Det är i klausul 5 även oklart vad som avses med bistånd när det gäller ”uppgiftsutförarens uppgiftsbehandling i EU enligt dataskyddsförordningen”. Om avsikten exempelvis är att täcka bistånd avseende säkerhetsåligganden bör detta förtydligas av kommissionen i utkastet till standardklausuler.

4.3.11 Klausul 6 - Rätt till prövning

114. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen skulle välkomna ett förtydligande i utkastet till standardklausuler av om alla klausulvarianter måste erbjuda de registrerade möjlighet att kostnadsfritt begära omprövning genom tvistlösning hos ett oberoende organ. Det tycks stå klart att detta alternativ kan underlätta en faktisk efterlevnad vid överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsansvarig, men Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen skulle välkomna ytterligare förtydliganden av hur mekanismen är avsedd att tillämpas på modul två, tre och fyra. Det bör till exempel klargöras i vilken utsträckning mekanismen ska tillämpas på personuppgiftsbitrådets och den personuppgiftsansvarigas särskilda och direkta skyldigheter inom ramen för modul fyra.
115. När det gäller klausulerna om tillgång till rättslig prövning i modul ett, två och tre (klausul 6 b) anser Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att det bör förtydligas att uppgiftsinföraren ska acceptera att registrerade (som åberopar tredjepartsberättigande) har rätt att lämna ett klagomål direkt till en tillsynsmyndighet i EES och/eller domstol i EES-området utan att först behöva försöka lösa tvisten genom en uppgörelse i godo. För att säkerställa samma skyddsnivå som enligt artiklarna 77 och 79 i dataskyddsförordningen bör denna typ av mekanism (interna mekanismer som uppgiftsinföraren använder för att hantera klagomål) uppmuntras, eftersom de underlättar åberopande av tredjepartsberättigande, men de bör inte betraktas som en förutsättning för klagomål till tillsynsmyndigheten eller domstol.
116. Artikel 77.1 i dataskyddsförordningen föreskriver vidare att de registrerade ska ha rätt att lämna in ett klagomål till en tillsynsmyndighet, särskilt i den medlemsstat där han eller hon har sin hemvist eller sin arbetsplats eller där det påstådda intrånget begicks. Med tanke på detta anser Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen därför att det är viktigt att klausul 6 b i ändras i enlighet med detta - eftersom utkastet till standardklausuler endast tycks hänvisa till den tillsynsmyndighet som ansvarar för att uppgiftsutföraren följer dataskyddsförordningen vid uppgiftsöverföringen.

117. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen vill gärna få ett förtydligande av varför modul fyra inte innehåller någon klausul om rättslig prövning. Med hänsyn till de åtaganden som för närvarande omfattas av klausul 5 i modul fyra avseende ”uppgiftsutförarens uppgiftsbehandling i EU enligt dataskyddsförordningen” undrar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen hur de registrerades rätt till rättslig prövning i så fall ska kunna beaktas.

4.3.12 Klausul 7 - Ansvar - modul ett (överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsansvarig) och modul fyra (överföring från personuppgiftsbiträde till personuppgiftsansvarig)

118. I klausul 7 modul ett och modul fyra noterar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att det solidariska ansvaret gentemot de registrerade bara utlöses om gemensamt ansvar föreligger. Ansvarsbestämmelserna i utkastet till standardklausuler föreskriver med andra ord inget fullständigt solidariskt ansvar där varje part kan hållas ansvarig för skada som orsakats av någon av parterna.
119. I detta sammanhang vill Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen erinra om att utkastet till standardklausuler bör innehålla effektiva system som gör det möjligt att i praktiken säkerställa efterlevnaden av den skyddsnivå som krävs enligt EU:s lagstiftning³⁹. Det kan visa sig svårt för registrerade att väcka talan mot företag etablerade utanför EU, när det gäller att få verkställighet av domen mot företaget. De befintliga standardklausulerna erbjuder ett bättre skydd än utkastet till standardklausuler och Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser att skyddet för de registrerade bör stärkas på denna punkt.
120. Mot denna bakgrund vill Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen uppmana till ändring av klausul 7 i enlighet med det ovan sagda.

4.3.13 Klausul 7 - Ansvar - modul två (överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsbiträde) och modul tre (överföring från personuppgiftsbiträde till personuppgiftsbiträde)

121. Enligt modul två och modul tre, klausul 7 c och 7 d, ska de registrerade ha rätt till kompensation för materiell eller immateriell skada som orsakats av uppgiftsinföraren, vilket kan åberopas mot uppgiftsinföraren (c) eller uppgiftsutföraren (d)
122. För att undanröja alla tvivel bör kommissionen i utkastet till standardklausuler förtydliga att dessa möjligheter är kumulativa och att de registrerade kan välja att kräva kompensation för all materiell eller immateriell skada som orsakats av uppgiftsinföraren, antingen från uppgiftsinföraren eller från uppgiftsutföraren. Möjligheten att ställa uppgiftsutföraren till ansvar för materiella eller immateriella skador som orsakats av uppgiftsinföraren bör med andra ord inte kräva att talan väcks mot uppgiftsinföraren.

---

³⁹ I artikel 47.2 f i dataskyddsförordningen fastställs till exempel att det i bindande företagsbestämmelser bland annat ska anges ”att den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet som är etablerad inom en medlemsstats territorium tar på sig ansvaret om en berörd enhet som inte är etablerad inom unionen bryter mot de bindande företagsbestämmelserna”.

4.3.14 Klausul 9 - Tillsyn

123. Enligt klausul 9 måste det anges vilken tillsynsmyndighet som är behörig gentemot uppgiftsutföraren när det gäller efterlevnaden av utkastet till standardklausuler, men klausulen beaktar inte situationer där flera tillsynsmyndigheter kan vara behöriga, därför att flera uppgiftsutförare anslutit sig till utkastet till standardklausuler (vilket är möjligt enligt de föreslagna standardklausulerna). Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen föreslår att detta förtydligas genom en hänvisning till möjligheten att mer än en tillsynsmyndighet i EES kan vara behörig om olika uppgiftsutförare är berörda och att varje tillsynsmyndighet som ansvarar för uppgiftsutförarens efterlevnad i så fall är behörig avseende den överföring som ägt rum på landets territorium. För ökad tydlighet och läsbarhet bör parterna uppmanas att utse behöriga tillsynsmyndigheter i bilagorna.

4.4 Avsnitt III - Slutbestämmelser

4.4.1 Klausul 1 - Bristande efterlevnad av klausulerna samt uppsägning

124. Klausul 1 d medger undantag från skyldigheten att återlämna eller radera uppgifterna innan avtalet upphör att gälla, när den lokala lagstiftning som är tillämplig på uppgiftsutförare förbjuder återlämnande eller radering. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen uppmanar kommissionen att erinra om att uppgiftsutförarens skyldigheter enligt klausul 5 avsnitt II även gäller i sådana fall som avses i klausul 1 d avsnitt III. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen anser att kommissionen i utkastet till standardklausuler bör förtydliga att denna klausul bara bör omfatta sådana krav i lokal lagstiftning som följer andan i de grundläggande fri- och rättigheterna och inte går utöver vad som är nödvändigt och proportionerligt i ett demokratiskt samhälle för att skydda något av de mål som anges i artikel 23.1 i dataskyddsförordningen.
125. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen noterar vidare att klausul 1 d föreskriver att uppgiftsutföraren bör åta sig att "i möjligaste mån" säkerställa den skyddsnivå som krävs enligt dessa klausuler.
126. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen erinrar på denna punkt om att den skyddsnivå som krävs enligt utkastet till standardklausuler alltid bör kunna säkerställas. Därför uppmanar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen kommissionen att avlägsna formuleringen "i möjligaste mån".

4.5 Bilagor

127. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen noterar att utkastet till standardklausuler utformats för att i ett flerpartsavtal eventuellt tillämpas på mer än en uppgiftsutförare och/eller uppgiftsutförare. För att inte göra roller och ansvarsområden ottydliga är det viktigt att parterna i utkastet till standardklausuler får tydliga instruktioner om hur bilagan ska fyllas i på lämpligt sätt. Detta krävs särskilt med tanke på modulmetoden, som gör att de klausuler som tas in i ett flerpartsavtal kan behöva täcka upp till fyra olika situationer (överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsansvarig, överföring från personuppgiftsansvarig till personuppgiftsbiträde, överföring från personuppgiftsbiträde till personuppgiftsbiträde samt överföring från personuppgiftsbiträde till personuppgiftsansvarig) och även kan avse ett stort antal överföringar, som var och en kan involvera olika konstellationer av uppgiftsutförare och/eller uppgiftsutförare. Därför anser Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att det är mycket viktigt att det avtal som undertecknas i praktiken, däribland dessa bilagor, otvetydigt begränsar roller och ansvarsområden för alla parter (uppgiftsutförare-personuppgiftsansvariga, uppgiftsutförare-personuppgiftsbiträden, uppgiftsutförare-personuppgiftsansvariga samt

uppgiftsinförare-personuppgiftsbiträden) i varje förbindelse och för varje överföring eller uppsättning av överföringar som regleras.

128. Därför bör bilagan till avtalet vara så exakt att det blir möjligt att när som helst fastställa vem som har vilka uppgifter avseende en viss överföring eller uppsättning av överföringar av personuppgifter. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen föreslår därför att man förtydligar att **varje överföring eller uppsättning av överföringar** som utförs för ett eller flera specifika och fastställda syften ska beskrivas separat med angivande av syfte, typ(er) av personuppgifter som överförs, kategori(er) av registrerade som berörs, behandling(ar), deltagare i överföringen (uppgiftsinförare och uppgiftsutförare) samt deras respektive roll. Därför skulle det i regel alltid behövas en separat bilaga per överföring eller uppsättning av överföringar, och bilagan bör omfatta del I-VI. Sådana separata bilagor för varje överföring eller uppsättning av överföringar bör undertecknas bara av de uppgiftsutförare och uppgiftsinförare som utför överföringen i fråga. Samtidigt bör varje uppgiftsutförare och uppgiftsinförare när de undertecknar bilagan för den aktuella överföringen eller uppsättningen av överföringar ange sin roll (personuppgiftsansvarig eller personuppgiftsbiträde) för att undanröja alla tvivel.
129. Vid flerpartsavtal som avser flera överföringar och/eller parter bör det därför alltid stå klart vilken bilaga (med del I-VI) som avser vilken överföring eller uppsättning av överföringar, vilka de uppgiftsutförare och uppgiftsinförare som deltar i överföringen eller uppsättningen överföringar är och vilken roll (personuppgiftsansvarig eller personuppgiftsbiträde) dessa uppgiftsutförare och uppgiftsinförare har i överföringen eller uppsättningen överföringar. Därför föreslår Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att man inför en förklaring i bilagorna till utkastet till standardklausuler, för att ge parterna vägledning om hur bilagorna lämpligen bör användas och undertecknas, i synnerhet när utkastet till standardklausuler används som flerpartsavtal. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen har föreslagit alternativa lydelse i den tekniska bilagan till detta gemensamma yttrande.
130. En bilaga som bara innehåller allmän information om ett flertal överföringar bör därmed inte betraktas som fullständig. För att undvika förvirring bör bilagan undertecknas enbart av de parter som faktiskt utför den avsedda behandlingen, däribland parter som ansluter sig till klausulerna i enlighet med avsnitt I, i klausul 6.
131. Ett annat problem som uppkommer i praktiken är att standardklausulernas bilagor om tekniska och organisatoriska åtgärder ofta fylls i med mycket allmänna upplysningar eftersom de är avsedda att användas för en rad olika överföringar och behandlande organ, och därför saknas närmare upplysningar om vilka tekniska och organisatoriska åtgärder som gäller vilka överföringar enligt standardklausulerna. Därför vill Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen föreslå att man i utkastet till standardklausuler (del III i den bilaga som dataskyddsstyrelsen och datatillsynsmannen föreslår) uttryckligen betonar att bara de specifika tekniska och organisatoriska åtgärder som kommer att tillämpas på respektive överföring/upsättning av överföringar ska anges, medan tekniska och organisatoriska åtgärder som avser andra överföringar/upsättning av överföringar inom samma flerpartsavtal bara ska anges i de bilagor som gäller de överföringarna.
132. Vad gäller förhållandet mellan personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden noterar Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen att det i praktiken ibland råder tvekan om vilka krav som gäller för underentreprenörer. En särskild påminnelse bör göras avseende kraven i utkastet till standardklausuler att förteckna samtliga entreprenörer och detta bör även återspeglas i del V i bilagan. Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen föreslår även att ett tillägg (i del V i den föreslagna bilagan) med en förteckning över planerade entreprenörer (med angivande för var och en av dem deras säte, planerad behandling och vilken typ av säkerhetsåtgärder de vidtagit) för att de personuppgiftsansvariga ska kunna tillstyrka användningen av dessa underentreprenörer på det sätt som krävs enligt artikel 28.2 i dataskyddsförordningen. Det

skulle också vara bra att föra in en mening om att den personuppgiftsansvariga har godkänt de
entreprenörer som förtecknas där.

För Europeiska datatillsynsmannen

Europeiska datatillsynsmannen

(Wojciech Wiewiorowski)

För Europeiska dataskyddsstyrelsen

Ordförande

(Andrea Jelinek)